

необхідно приділяти вмінно протистояти проявам агресії серед дітей підліткового віку.

Як бачимо, вимоги до підготовки майбутніх психологів до роботи з дітьми підліткового віку з профілактики девіантної поведінки є надзвичайно серйозними. Ми вважаємо, що необхідно забезпечити збалансованість змістових та методичних аспектів, які, з одного боку, мають визначитись переліком фахових нормативних дисциплін, вивчення яких передбачене навчальними планами відповідних спеціальностей, а саме: загальної психології, загальної педагогіки, соціальної педагогіки, основ професійної майстерності, технологій соціально-педагогічної діяльності, вікової психології, експериментальної психології та психодіагностики, соціальної психології, психології девіантної поведінки тощо. З іншого – змістом спеціальних (переважно вибіркових) дисциплін, що забезпечують підготовку майбутніх фахівців до профілактичної діяльності, як правило, в межах відповідних спеціалізацій, зокрема, спеціалізації «Соціально-профілактична діяльність», «Соціально-правовий захист дітей та молоді», «Соціально-психологічна реабілітація» тощо [3, с. 5]. Такими дисциплінами є «Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки», «Методи соціально-виховної роботи», «Соціально-педагогічна профілактика девіацій у підлітків», «Формування здорового способу життя» тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безпалько О.В. Девіантна поведінка дітей та молоді як прояв соціальної дезадаптації. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Київ: Логос, 2003. 134 с.
2. Болтівець С.І. Психогігієнічна та психопрофілактична робота як форми профілактики девіацій поведінки // *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 12.
3. Пихтіна Н.П., Пихтін М.П., Федорченко Т.Є. Профілактика девіантної поведінки дітей та молоді: психолого-педагогічні та соціально-правові аспекти: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 399 с.

ВИКОРИСТАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Бучок А. І.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет*

Сучасна освітня практика, інформаційні технології навчання набули широкого розповсюдження як допоміжні засоби ефективного розв'язання традиційних дидактичних завдань: контролю знань, умінь і навичок учнів, унаочнення; можливість індивідуалізації, диференціації навчання, засобу формування пізнавального інтересу школярів. Адже сучасний учень потребує такого навчання, яке забезпечувало б розвиток творчого мислення, самостійності й активності в навчальній діяльності, уміння набувати нові для себе знання.

Враховуючи зазначені вище проблеми, дуже актуальною є проблема обґрунтування широкого впровадження в повсякденну педагогічну практику інформаційних технологій, зокрема, у навчанні математики, використання яких надасть можливість активізувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, підвищити рівень знань та вмінь, сприятиме розвитку креативного мислення, збільшує роль самостійної та індивідуальної роботи в навчальній діяльності [1].

Висвітлення проблем, пов'язаних з використанням сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій у навчальному процесі, започатковано і розвинуто в фундаментальних роботах учених: Б. Гершунського, В. Глушкова, А. Єршова, К. Маклін, Ю. Машбиця, С. Пейперта, Є. Полат та ін. У роботах цих авторів показано, що впровадження комп'ютерних технологій у практику навчання предметів математичного профілю є однією з форм підвищення ефективності навчального процесу.

В роботах вітчизняних учених М. Жалдака, Ю. Жука, В. Латиського, В. Мадзігона, Н. Морзе, Ю. Рамського розглянуті цілі, теоретичні та методологічні основи, психолого-педагогічні проблеми й можливості застосування нових інформаційних технологій в процесі навчання, а також аналізуються окремі програмні засоби навчального призначення, обговорюються проблеми становлення комп'ютерно-орієнтованих методичних систем навчання математики, фізики, інформатики та інших предметів.

Інформатизація навчального процесу – один з пріоритетів реформування і розвитку середньої освіти в Україні. Інформаційні технології відкривають кожному, хто навчається, доступ до практично необмеженого обсягу інформації, що забезпечує безпосередню включеність в «інформаційні потоки». Переробка інформації за допомогою комп'ютерів і вироблення нових знань, співвіднесених із метою користувачів, є функціональним призначенням інформаційних технологій.

Сучасні інформаційні технології – це сукупність засобів, методів і прийомів збирання, зберігання, опрацювання, подання та передавання повідомлень, інформації, що розширює знання людей та розвиває їхні можливості щодо управління технічними та соціальними процесами [2].

У методичній літературі досить часто термін інформаційні технології ототожнюється з інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ).

Використання інформаційних технологій на уроці математики здійснюємо за різними схемами відповідно до потреб конкретного уроку, рівня володіння

різними програмними продуктами та наявності сертифікованих програм. Математика, як шкільна дисципліна, має вагомий потенціал для використання інформаційних технологій, оскільки дає багатий матеріал для відпрацювання найрізноманітніших методів і прийомів роботи з інформацією. Викладання математики пов'язане з використанням великого обсягу різноманітної інформації, внаслідок чого застосування комп'ютерної техніки особливо ефективно, оскільки дає змогу ефективно опрацювати цю інформацію і подавати її у вигляді таблиць, схем, діаграм, визначити залежність між різними об'єктами і явищами.

Форм подачі матеріалу, які використовує вчитель математики на уроці з використанням інформаційних технологій багато: це презентація, слайди, електронні підручники (посібники), віртуальні практичні роботи, тести та ін.

Системне використання інформаційних технологій на уроках математики можливе протягом вивчення будь-якої навчальної теми, зокрема, це можуть бути:

- відео- й анімаційні фрагменти демонстрації пояснення теми;
- комплекти завдань для самостійної та групової роботи зі зразками розв'язувань і можливість перевірки результатів;
- включення в хід уроку історичного, довідкового, табличного матеріалу;
- набори нестандартних творчих завдань креативного типу для виконання яких учням потрібно мати можливість проводити додатковий пошук та здійснювати перетворення інформації;
- анімаційні презентації, які використовуються у процесі пояснення, закріплення, систематизації навчального матеріалу.

Використання комп'ютерних програм контролюючого, розвивального характеру легко вписуються в традиційний урок і дозволяє вчителю організувати нові, нетрадиційні види навчальної діяльності учнів.

Існує значна кількість програмних засобів, які дають змогу розв'язати досить широке коло математичних задач різних рівнів складності за допомогою комп'ютера: GRAN1, DERIVE, EUREKA, Maple, Mathematika, MathLab та ін. Зручними для підтримки вивчення курсу математики в середніх навчальних закладах є комплект програм GRAN (GRAN1, GRAN-2D, GRAN-3). Ці програмні засоби призначені перш за все для розв'язування широкого класу задач шляхом моделювання об'єктів, що фігурують в умові задачі. Для роботи з цими програмами користувачу не потрібні спеціальні знання з інформатики, основ обчислювальної техніки, програмування тощо за винятком понять, доступних учням середніх класів.

Найдоступнішими і найпоширенішими технологіями на уроках математики є застосування табличного процесора MS Excel, програми для створення презентацій Microsoft Power Point, пакету динамічної геометрії DG, контрольної-діагностичної системи Test-W. Кожний елемент із зазначеного переліку програмних засобів є достатньо досконалим у своєму роді. Використовуючи їх на уроці по черзі чи разом, можна значною мірою підвищити ефективність навчально-виховного процесу [3].

Зрозуміло, що крім цих програм учитель математики за необхідності може використовувати різні тренажери, програми для контролю знань, збору

статистичних даних та їхньої обробки тощо. Їх застосування дає змогу вчителю математики значно інтенсифікувати спілкування з учнями, приділяти більше уваги задачам на доведення, постановку задач, побудову їх математичних моделей, розробку й дослідження методів розв'язання, логічного аналізу умов задач, пошуку нестандартних підходів тощо.

Сформувати стійкий пізнавальний інтерес до математики цілком можливо, використовуючи персональний комп'ютер під час розв'язування математичних задач, при цьому наголошуючи учням, що інформаційні технології створені для полегшення роботи людини в процесі її трудової діяльності.

Таким чином, застосування інформаційних технологій у навчальному процесі дає змогу підвищити рівень індивідуалізації навчання і глибину освоєння знань, полегшує поточну й підсумкову перевірку знань учнів. Інформаційні технології створюють інтегроване інформаційне середовище, в якому користувач знаходить якісно нові можливості, спроможні відігравати роль дієвого засобу активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белінська І. Сучасні комп'ютерні технології у процесі навчання математики. *Педагогічна думка*. 2010. № 1. С. 16-19.
2. Бударіна А. Цікаво працювати й легко усвідомлювати : уроки математики з використанням комп'ютера . *Сучасна школа України*. 2009. Квітень (№ 4). С. 44-46.
3. Параскевич С. Моделювання комп'ютерно зорієнтованого уроку математики як творчий процес. *Математика в школі*. 2009. № 1/2. С. 28-30.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В НУШ

Власюк А. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сойко І. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Відповідно до вимог Державного стандарту початкової загальної освіти однією з найважливіших проблем викладання української мови є розвиток мовної, мовленнєвої компетентностей молодших школярів [2]. Учителю початкових класів повинен постійно удосконалювати процес навчання, що